

132608 - Cennete veya Cehenneme giren bir kimse oralardan tekrar çıkar mı? Kafirlerin dünya hayatında yapmış oldukları hayırlar kendilerine bir yarar sağlar mı?

Soru

Öncelikle, Hud Suresi (106, 107) ayetleriyle ilgili 21365 numaralı soruya yanıt verdiğiniz için teşekkür ederim. Ben bununla alakalı cevabınızı okurken Hud suresinin 106. ve 107. ayetlerinde cehennem ehlinin sonsuza kadar orada kalacaklarını belirtmişsiniz. Bunun yanı sıra, “Sahih-i Buhari” (Kitap 2, 12, 72) Cehennem ehlinin bir kısmı, kalplerindeki O'na imandan dolayı Allah'ın nimetine kavuşacak ve onları cennete koyacaktır. İkisinden hangisi daha doğrudur? Şayet her ikisi de doğruysa iki konu nasıl birlikte alınır? Buradan hareketle: Hud Suresi'ndeki ayetler, salih amellerde bulunan bazı kimselerin cennette belirli bir süre kalacağını, ama sonunda cehenneme gireceklerini mi gösteriyor? Değilse, “Rahibe Teresa” gibi ömürlerini insanlığa hizmet ederek geçiren, sonra da kâfir topraklarında ölen bu kâfirlere ne olacak?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Soruyu soran kişinin, yayınladığımız cevaplara ilgisinden dolayı teşekkür ediyoruz. Sorulan konuda görünüşte görülen çelişki, kişinin faydalanma isteği ve okuduğu bilgilerden yararlanma çabasını gösterir, inşallah.

İkincisi:

Bahsedilen soruya verilen cevaplar ile soruda bahsedilen hadisler arasında bir çelişki yoktur ve bunu açıklamak gerekirse: Cehennem halkı iki gruba ayrılır:

Birinci grup: iyi ve kötü ameller işleyen müminlerdir. Allah, onları günahları sebebiyle cehennemde cezalandırır, sonra onları cennete koyar ve sonsuza kadar orada kalırlar.

Bu grup, soruda bahsedilen hadislerdeki cehennemden çıkma durumuyla ilgilidir. Zira bu kişiler, tevhide inanmaları sebebiyle cehennem de geçici olarak kalıp sonra çıkacak Müslümanlardır.

İkinci grup: Kafirler ve münafıklardır. Onlar tevhid inancı olmadığı gibi küfür, şirk, münafıklık ve inkar üzerine ölürler. Bu grup, Allah'ın emrine uymadıkları sürece sonsuza kadar cehennemde cezalandırılacaklarıyla tehdit edilmiştir. Kendileri için sürekli cehennemde kalma seçimini yapmışlardır.

Bu grup, senin ilk sorundaki cevabında bahsedilen Nuh suresindeki ayetlerde kastedilmiştir.

Üçüncüsü:

Önceden belirtildiği gibi cehenneme girenler tek bir grup değil, bilakis iki gruptur. Bir grup, günahları sebebiyle cehenneme giren müminlerdir ve bu grup cehennemden çıkar, diğer grup ise kafirlerdir ve onlar cehennemde ebedi olarak kalırlar.

Cennet ise sadece tek bir gruba, yani müminlere aittir. Cennete giren bir kul, ondan hiçbir zaman çıkmaz, tam tersine cennetin nimetlerinden sonsuza kadar yararlanır, acı çekmez, hastalanmaz, yaşlanmaz ve bu nimetlerden mahrum kalmaz.

Bu şekilde, kulların iki farklı grubu olduğunu anladığınızda, Allah'ın kitabında cehennemden çıkmanın olmayacağı hükmünün ne anlama geldiğini ve bunun kafirlerin ebedi olarak cehennemde kalacakları anlamına geldiğini anlayabilirsiniz. Allah (azze ve celle)'nin ayette buyurduğu gibi: “Böylece Allah, onlara işledikleri fiilleri pişmanlık kaynağı olarak gösterir. Onlar ateşten çıkacak da değildirler.” Bakara/167’ Başka bir ayette ise şöyle buyurmuştur: “Ateşten çıkmak isterler ama ondan çıkabilecek değildirler. Onlara sürekli bir azap vardır.” Maide/37’

İman ve saadet ehline gelecek olursak; Allah onların cennette ebedi kalacaklarına hükmetmiştir. Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur: “Biz, onların kalplerindeki kini söküp attık. Artık onlar sedirler üzerinde, kardeşler olarak karşılıklı otururlar. Onlara orada hiçbir yorgunluk dokunmaz,

onlar oradan çıkarılacak da değildir." (Hicr/47-48)

Dördüncüsü:

Bu durum anlaşıldığına göre kafir, eğer ki sevabı hak edecek bir hayır yaparsa, bunun karşılığını dünyada alır, ahirette değil. Çünkü kafirlik vasfı, kişinin amellerinin ahirette kabul edilmesini engelleyen bir durumdur; çünkü amellerin kabul edilmesi için Müslüman olması şarttır.

El-Taberi (Rahimehullah) şöyle demiştir: Bir kimse, iyi bir iş yapar ama Allah'a ortak koşarsa- yani şirk ehli ise- bu konuda kendisine dünyada mükafat vardır. Yani bu kimse yoksula yardım etme, muhtaç birini doyurma gibi iyi işlerde bulunursa, Allah onun iyi işlerinin mükafatını dünyada verir; rızıkını genişletir, dünya sıkıntılarından onu korur. Ancak ahiretteyse onun için bir pay yoktur. (El-Taberi, Tefsir, 15/265)

Hafız İbn Hacer (Rahimehullah) şöyle demiştir: Kadı İyad şöyle dedi: Kafirlerin işlerinden fayda sağlamadıkları, onların işlerine nimetle mükafatlandırılmadıkları, azabın hafifletilmediği ve bazılarının diğerlerinden daha şiddetli bir azapla karşılaşacakları konusunda ittifak edilmiştir." (El-Hafız İbn Hacer, El-Feth, 9/48)

Enes bin Malik (r.anh) şöyle dedi: Resulullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Gerçek şu ki, kâfir bir iyilik işlediğinde, onun karşılığında dünya hayatında bir mükafaat alır. Ama mümin, Allah onun iyiliklerini ahirette saklar ve ona dünya hayatında itaatine karşılık olarak rızık verir." (Muslim 2808)

Başka bir rivayette şöyle denir: "Gerçek şu ki, Allah mümini hiçbir iyilikle haksızlığa uğratmaz; ona dünya hayatında verir ve ahirette de ona ödül verir. Ama kâfir, dünyada Allah için yaptığı iyiliklerle beslenir, ta ki ahirete varıp da onunla ödüllendirilecek hiçbir iyilik kalmamış olur."

Bununla birlikte, bu dünyadaki ödül kesin değildir, Allah'ın dilemesine bağlıdır. Çünkü Allah şöyle buyurur: "Kim bu geçici dünyayı isterse orada ona, dilediğimiz kimseye dilediğimiz kadar hemen veririz..." (İsra/18)

İmam Şankiti- Rahimehullah- şöyle dedi: Bilmelisin ki, kâfirin dünya hayatında yaptığı iyiliklerden faydalanmasıyla ilgili deliller, kitap ve sünnetten gelmektedir: Ana-babaya iyilik etmek, akrabayı

ziyaret etmek, misafire ve komşuya ikramda bulunmak, sıkıntıya düşenin dertlerini hafifletmek ve benzeri davranışların mükafatı Allah'ın dilemesine bağlıdır, çünkü Allah şöyle buyurur: "Kim bu geçici dünyayı isterse orada ona, dilediğimiz kimseye dilediğimiz kadar hemen veririz." (İsra/18).

Bu değerli ayet, diğer ayet ve hadislerle sınırlıdır (mukayyed) ve usulde ise kabul görülmüş bir kaideye göre, şayet hüküm ve sebep bir araya geldiğinde, özellikle burada olduğu gibi, mukayyet hüküm mutlak hükmü özelleştirir.

"Edva-ul Beyan" (Cilt 3, Sayfa 450)

Bahsedilen Allah'ın dilediği kafirlere mükafaat vermesi durumu, "Teresa" veya asıl adı Agnes Gonxha Bojaxhiu, kökeni Makedonya olan, 1997 yılında vefat eden, bir Hristiyan rahibesine uygulanamaz. Çünkü o, bir Hristiyan misyoneri idi ve faaliyetlerini yoksullara, evsizlere ve hastalara yardım etmek için harcadı, onları Hristiyanlığa dönüştürmek için çalıştı. Bu tür faaliyetler onun "iyi işleri" olarak adlandırılmaz ve dünyada yaptıkları onun işlerinin mükafaatı değildir, bilakis Allah'ın rızık vermeyle kefil olması bağlamındadır. Ayrıca yüce Allah kâfir olan herkesi cezalandıracaktır, çünkü Allah şöyle buyurur: "Hani İbrahim, "Rabbim! Bu şehri güvenli bir şehir kıl. Halkından Allah'a ve ahiret gününe iman edenleri her türlü ürünle rızıklandır" demişti. Allah da, "İnkâr edeni bile az bir süre, (bu geçici kısa hayatta) rızıklandır; sonra onu cehennem azabına girmek zorunda bırakırım. Ne kötü varılacak yerdir orası!" demişti." (Bakara/126).

Bu durumda, kafirlerin dünyadaki işleri iki türdür:

Birinci tür, dünyasal işlerden kaynaklanan iyi işlerdir ve bu tür işlerde ibadet niyeti şart değildir, örneğin akrabaya iyilik yapmak, misafirperverlik gibi işler, hadiste bahsedilen ve Allah'ın dilediği kafiri dünya hayatında mükafatlandırması için kastedilen işlerdir.

İmam Nevevi- Rahimehullah- şöyle dedi: Bu hadiste, dünyada yaptığı iyiliklerle beslendiği, yani yaptığı iyi işlerle dünyada mükafatlandığı belirtilmiştir. Bu, Allah'a yaklaşmak amacıyla yapılan ve niyet gerektirmeyen iyi işlerle ilgilidir, örneğin akrabaya iyilik yapmak, sadaka vermek, köle azad etmek, misafirperverlik, iyilikleri kolaylaştırmak ve benzeri konular.

(Muslim Şerhi Cilt 17, Sayfa 150)

İkincisi: Dünyalık işler olup kişi, kendi dinini yayma ve Müslümanları dinlerinden döndürme gibi yapılan eylemlerdir. Bu tür faaliyetler, hadiste bahsedilen kapsamın dışındadır ve kişinin kendisi için en şiddetli azabı hak ettiği amellerdendir. Çünkü bu, insanları Allah'ın dininden uzaklaştırma ve insanların ihtiyaçlarını ve zayıflıklarını kötü niyetli amaçlar için kullanma anlamına gelmektedir. "Teresa" gibi misyonerler ve batıl davetçiler gibi kişilerin yaptığı şeyler bunun bir örneğidir.

Hac, umre ve dua gibi Allah'a yaklaşma niyeti gerektiren din amelleri ise; kafire ne dünyada ne de ahirette karşılık getirmez, çünkü bunlar geçersizdir ve kabul edilmeleri için gerekli olan şartlar olan İslam, ihlas ve tabi olma eksikliği nedeniyle reddedilir. Ayrıca küfür, işleri boşa çıkarır. bu yüzden kafirler kıyamet gününde ibadetlerden hiçbir fayda göremezler.

En iyisini Allah bilir.